

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 33344
Nom: Psicologia de la salut
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1319 - Grau Psicologia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	4	Primer quadrimestre, Sin determinar

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1319 - Grau Psicologia	Psicologia de la salut	OPTATIVA

COORDINACIÓ

AMIGO BORRAS SALVADOR

RESUM

L'assignatura de **Psicologia de la Salut** s'ubica en el **quart curs** del Pla d'Estudis de Grau de Psicologia. Té caràcter **optatiu** (4,5 crèdits) i forma part d'un dels quatre itineraris previstos en el verifca, concretament en el d'**Introducció a la Psicologia Clínica i de la Salut**.

Com a assignatura optativa, els continguts psicològics seleccionats per a la disciplina de Psicologia de la Salut cobreixen dos objectius generals. El **primer** pretén dotar l'estudiant de les eines conceptuals bàsiques de la disciplina de la Psicologia de la Salut, a través de la seua història, de la seua definició i d'aspectes metodològics puntualment concrets, i que busquen no solapar-se amb altres assignatures del Pla d'Estudis de Grau. És per això pel que es limiten els aspectes metodològics a l'adquisició de nocions bàsiques d'epidemiologia. Amb el mateix argument d'evitar el solapament amb altres assignatures, l'avaluació es restringeix principalment a un constructe nuclear en Psicologia de la Salut: la Qualitat de Vida Relacionada amb la Salut, el seu concepte i avaluació. Aquest objectiu es completa finalment amb els conceptes i models que posen en relació el comportament del ser humà i els processos de salut i malaltia.

El **segon** objectiu arreplega una dimensió més aplicada, i s'adreça a l'enfocament principalment sobre problemes relacionats amb la salut, com és la intervenció en Psicologia de la Salut per a la promoció de la salut i prevenció de la malaltia, a partir dels quatre pilars bàsics de la salut: el maneig de l'estrès, l'alimentació, l'exercici i la millora dels problemes de somni. Cadascun dels temes seleccionats comença amb un marc introductor general, però sobretot interessa, en cadascun, el tipus de recursos adequats que des de la Psicologia es poden utilitzar per a la solució

d'eixos problemes. Entre els àmbits aplicats de la Psicologia de la Salut es compta també amb la intervenció en la malaltia crònica (diabetis, càncer, intestí irritable, hipertensió arterial), i el dolor crònic.

CONEXIMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1319 - Grau Psicologia

Capacitat per a aplicar dissenys comparatius i usar la terminologia científica en la investigació en psicologia de la salut.

Conèixer els diferents models que posen en relació la personalitat i la salut.

Conèixer els models generals al llarg de la història sobre la salut-malaltia a fi de comprendre la interdisciplinarietat de la psicologia de la salut.

Promoure i incidir en la salut, qualitat de vida i benestar dels individus, grups, comunitats i organitzacions.

Saber identificar patrons de comportament de risc per a la salut.

Saber identificar problemes de salut en la població general que demanen atenció psicològica.

Saber planificar l'avaluació dels programes i les intervencions

Ser capaç d'identificar diferències, problemes i necessitats

Ser capaç d'utilitzar estratègies i tècniques per a involucrar en la intervenció els destinataris

Ser capaç de definir els objectius i elaborar el pla bàsic de la intervenció en funció del seu propòsit (prevenció, tractament, rehabilitació, inserció, acompanyament...)

Ser capaç de dissenyar un programa d'intervenció en psicologia de la salut.

Ser capaç de mesurar i obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions

Ser capaç de valorar un programa d'intervenció en psicologia de la salut.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Aproximació històrica a la Psicologia de la Salut

La relació ment-cos a través de la història: holisme i dualisme. Antecedents històrics de la perspectiva biopsicosocial. El desenvolupament del model biopsicosocial de la salut i malaltia: Medicina Conductual i Psicologia de la Salut. Personalitat, salut i malaltia.

2. Definició de Psicologia de la Salut i conceptes centrals

Definició de Psicologia de la Salut. La Psicologia de la Salut i la seua delimitació conceptual respecte a altres disciplines. Conceptes de salut i malaltia: les definicions de l'Organització Mundial de la Salut (OMS), definicions basades en el continu salut/malaltia, definicions criteriales de salut i malaltia.

3. Avaluació en Psicologia de la Salut

Avaluació de l'estat de salut. Concepte, desenvolupament històric i definició de Qualitat de Vida Relacionada amb la Salut (CVRS). Escales de mesura de CVRS: EQ-5D-5L i FS-36. Interpretació dels resultats de les escales i àmbits d'aplicació en salut de la CVRS.

4. Aspectes metodològics: Epidemiologia

Noció d'epidemiologia. Indicadors de salut en les poblacions. Demografia estàtica i demografia dinàmica. Mesures de freqüència en epidemiologia. Mesures d'associació i impacte. Tipus d'estudis epidemiològics: estudis descriptius, estudis observacionals, estudis experimentals.

5. Comportament i malaltia

La distinció: malaltia (disease) i experiència de malaltia (illness). Conceptes que relacionen conducta i malaltia. Gènesi i manteniment de la conducta de malaltia. Delimitació conceptual de conducta de malaltia: hipocondria, ansietat per la salut, trastorn somatoforme. Conducta anormal com a risc per a la salut.

6. Comportament i salut: Models de salut

Aproximacions al concepte d'estil de vida. Pautes de comportament relacionats amb la salut. Models de canvi de conductes de salut: models d'expectativa-valor (model de creences sobre la salut, model d'acció raonada i model d'acció planificada) i models per etapes (model transteòric de la salut, model d'adopció de precaucions i model d'acció en favor de la salut).

7. Intervenció en Psicologia de la Salut: promoció de la salut i prevenció de la malaltia

Els quatre pilars de la salut: 1. Estrès (fisiologia, avaluació i maneig de l'estrès). 2. Fonaments d'alimentació saludable i equilibrada. Obesitat i dietes. Síndrome metabòlica. 3. Fonaments d'exercici físic i salut. 4. Avaluació i maneig dels problemes del somni.

8. Àmbits d'actuació (I): Intervenció en la malaltia crònica

Personalitat, salut i malaltia. Conceptes generals d'intervenció en la malaltia. Avaluació i tractament de la malaltia crònica des de la Psicologia de la Salut: Càncer. Hipertensió. Diabetis. Intestí irritable.

9. Àmbits d'actuació (II): Dolor crònic: avaluació i tractament

Caracterització del dolor crònic. Teories explicatives del dolor. Conducta de dolor. Avaluació psicològica del dolor crònic. Tractament del dolor crònic. Mal de cap: classificació. Mecanismes explicatius del mal de cap. Avaluació i tractaments del mal de cap.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria-Pràctiques	45,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	27,50
Estudi i treball autònom	25,00
Preparació de classes	5,00
Preparació d'activitats d'avaluació	5,00
Resolució de casos pràctics	5,00
Total hores	67,50

METODOLOGIA DOCENT

M1. Classes teòriques impartides pel professor en les quals es desenvoluparan els diferents continguts de la matèria, promovent al mateix temps la intervenció participativa dels estudiants a través de la resolució de les qüestions que vagen sorgint al llarg de l'exposició.

M10. Classes presencials, de caràcter teòric i pràctic. Així mateix, es complementa en les hores no presencials, amb la realització de seminaris-tallers i altres activitats proposades pels professors/as. Les activitats més utilitzades i més destacables pel seu caràcter innovador serien: el joc de rol per a entrenar l'ús de tècniques d'avaluació, l'estudi de casos (tant reals com simulats), la preparació d'informes, l'aprenentatge basat en problemes, i l'aprenentatge cooperatiu mitjançant la utilització de grups interdisciplinaris.

M19. Les tutories es faran individualment i en grups xicotets per a resoldre problemes, dirigir treballs, etc. De ser possible, s'utilitzarà el fòrum de l'Aula Virtual per a facilitar les consultes i aclariments que puguin interessar als grups de treball.

M21. Seminaris, Tallers i Sessions Pràctiques. Especialment dirigits als aspectes aplicats amb la finalitat que l'estudiant, de manera individual o en grup, partint dels materials que se li facilite, pugui adquirir la capacitat de desenvolupar i aplicar els coneixements a la realitat amb la qual es trobarà en la seua activitat professional, i perquè pugui adquirir i afermar totes les competències proposades en la matèria.

M6. Tutories programades individuals o en grup per a la supervisió de treballs pràctics, orientació i resolució de dubtes.

AVALUACIÓ**SISTEMES D'AVAUACIÓ**

L'avaluació de l'alumnat serà funció del següents apartats tant en primera com en segona convocatòria:

SA1. Prova objectiva per a la valoració de continguts teòrics i pràctics.

SA2. Presentació oral i/o escrita d'informes, treballs individuals o en grup.

PONDERACIÓ

- Valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant proves escrites (80%).

- Presentació oral i/o escrita d'informes, treballs individuals o en grup, en la forma i data (o dates) indicades pel professor en qüestió (20%). Les activitats d'avaluació contínua pertanyents a aquest apartat d'avaluació impliquen maneig de dades elaborades durant les classes, correcció-discussió en el si del grup, realització de treball en grup i/o la seua exposició oral, etc. Es valorarà tant l'assistència a aquesta mena d'activitats, que seran programades i anunciades pel professor, com la qualitat d'aquestes. Aquest apartat és de caràcter no recuperable. La nota obtinguda en aquest apartat es mantindrà en segona convocatòria.

REQUISITS MÍNIMS

Per a superar l'assignatura, tant en primera com en segona convocatòria, és imprescindible obtenir en l'examen sobre els continguts teòric-pràctics, una nota mínima de 4 (escala 0-8 punts) i aconseguir una puntuació global de 5 sobre 10 en el sumatori de la qualificació de l'examen i la puntuació obtinguda en l'avaluació contínua (activitats pràctiques, informes, treballs en grup, exposicions orals, etc.). Òbviament, a menor puntuació en l'avaluació contínua, major serà la puntuació mínima necessària en l'examen.

AVANÇAMENT DE CONVOCATÒRIA

En el cas d'acollir-se a la normativa vigent respecte a avançament de convocatòria, l'avaluació consistirà en la realització d'un examen sobre els continguts teòric-pràctics (que suposa el 80% de la nota final) i, si escau, la realització d'un informe, l'exposició i contingut concret del qual serà determinat pel professorat en qüestió.

ADVERTIMENT

La còpia o el plagi manifest de qualsevol tasca que forme part de l'avaluació comporta la impossibilitat de superar l'assignatura, i pot suposar el sotmetiment immediat als procediments disciplinaris oportuns.

Cal tenir en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut de l'estudiant universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure de l'estudiant abstenir-se d'utilitzar, o de cooperar en la utilització, de procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat.

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

La qualificació de l'assignatura quedarà sotmesa al que es disposa en el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i Màster (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017). http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

D'acord amb aquesta, es concreta en expressió numèrica de 0 a 10 amb un decimal, usant la següent escala de qualificació:

- De 0 a 4.9: suspens
- De 5 a 6.9: aprovat
- De 7 a 8.9: notable
- De 9 a 10: excel·lent o excel·lent matrícula d'honor

Només se sumaran els diferents apartats contemplats en l'avaluació quan se supere el requisit mínim establert. Obtenir la màxima qualificació en l'assignatura (10) no garanteix la qualificació de Matrícula d'Honor. La Matrícula d'Honor es concedirà a l'alumnat únicament en el cas d'obtenir una qualificació mínima de 9 en l'assignatura, i seguint l'ordre de qualificacions. Si això no és possible, perquè alguns alumnes/as han obtingut la mateixa qualificació, es realitzarà una prova addicional.

Tant en primera, com en segona convocatòria, en l'acta de l'assignatura s'incorporarà la qualificació obtinguda d'acord amb les següents regles:

- Si no hi ha qualificació de l'apartat d'avaluació amb major ponderació, la qualificació serà NO PRESENTAT, amb independència de la resta.
- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquest no aconsegueix requisits mínims, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació d'aquest apartat.
- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquest supera els requisits mínims establerts, però no s'aconsegueix la puntuació de 5 en sumar-li la puntuació obtinguda en la resta d'activitats d'avaluació, es farà constar SUSPENS i nota numèrica en base 10 de la qualificació de l'apartat pel qual no supera l'assignatura.
- Si hi ha qualificació en l'apartat d'avaluació amb major ponderació, i aquest supera els requisits mínims establerts i s'aconsegueix o supera la puntuació de 5, en sumar-li la puntuació obtinguda en la resta d'activitats d'avaluació, es farà constar la nota numèrica en base 10 i qualificació d'APROVAT, NOTABLE O EXCEL·LENT que corresponga.

La impugnació de la qualificació obtinguda quedarà sotmesa al que es disposa en el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i Màster (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017). http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

BIBLIOGRAFIA

Referències Bàsiques:

Amigo, I., Fernández, C. & Pérez, M. (1^a.ed: 1998; 3^a. Ed: 2009). *Manual de Psicología de la Salud*. Madrid. Pirámide.

Buceta, J.M., Bueno, A.M. y Mas, B. (Eds.) (2000). *Intervención psicológica en trastornos de la salud*. Madrid: Dykinson

Gil Roales-Nieto, J. (dir.) (2004). *Psicología de la salud. Aproximación histórica, conceptual y aplicaciones*. Madrid. Pirámide.

Hernandez-Aguado, I. et al. (2005). *Manual de Epidemiología y Salud Pública*. Madrid: Editorial Médica Panamericana

Morrison, V. & Bennett, P. (2008). *Psicología de la Salud*. United Kingdom. Prentice Hall.

Referències Complementàries:

Neidhardt, Weinstein, M. y Conry, R. (1989). *Seis programas para prevenir y controlar el estrés*. Bilbao: Deusto (pp. 122-164).

Amigó, S. y Báguena, M.J. (2024). *Apuntes de Psicología de la Salud*.

Costa, M. & López, E. (2008). *Guía práctica para promover estilos de vida saludables*. Madrid. Pirámide.

Friedman, H.S. (ed.) (2011). *The Oxford Handbook of Health Psychology*. New York. Oxford University Press.

Marks, D.F., Murria, M., Evans, B., Willig, C., Woodall, C. & Sykes, C.M. (2005). *Health psychology: theory, research & practice* (2a. ed.). California: Sage Publications.

Oblitas, L.A. (2006). *Psicología de la Salud*. Plaza Valdés PYV Editoriales.

Simón, M.A. (Ed.). *Manual de Psicología de la Salud. Fundamentos, metodología y aplicaciones*. Biblioteca Nueva.

Buceta, J.M., Bueno, A.M. y Mas, B. (Eds.) (2000). *Intervención psicológica y salud: control del estrés y conductas de riesgo*. Madrid: Dykinson

Costa, M. y López, E. (2008). *Educación para la salud. Guía práctica para promover estilos de vida saludables*. Ediciones Pirámide.

Valdés, M. y De Flores, T. (2000). *Psicobiología del estrés*. Martínez Roca.